

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2025 m. gruodžio 5 d.
(OR. en)

16234/25
ADD 2

LIMITE

EF 395
ECOFIN 1661
AG 191
BETREG 48
IA 216
ANTICI 204

ECB
EIB

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės
kam: Nuolatinų atstovų komitetui / Tarybai

Dalykas: ES teisės aktų ekonominės pasekmės
– B priedas. Metodika

Delegacijoms priede pateikiamas pirmiau nurodytas dokumentas.

Šiame pranešime paaiškinama metodika, taikyta renkant duomenis, naudojamus rengiant apžvalginę lentelę (A priedas). Metodika yra apibendrinta 1 lentelėje, be kita ko: 1) tai, kokie teisės aktai yra įtraukti; 2) tai, kada aktai laikomi aktualiais; 3) tai, kokios ekonominės pasekmės yra įtrauktos; 4) ekonominių pasekmių rūšis; 5) A priede naudojamas paaiškinimas pasiūlymams klasifikuoti pagal tai, ar prie jų pridėtas išsamus, dalinis poveikio vertinimas, ar jo visai nėra.

Apskritai verta pabrėžti, kad visi lentelėje pateikti administracinių ir prisitaikymo išlaidų, taip pat tiesioginės naudos ir (jei yra) sutaupyty lėšų duomenys yra paimti iš Komisijos poveikio vertinimų, pridėdamų prie pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų. Lentelėje taip pat nurodytas poveikio vertinimo mastas¹.

Jei skaičiai lentelėje nepateikti, tai reiškia arba tai, kad poveikio vertinimai yra neišsamūs ir juose neišvardytos visos susijusios išlaidos ir nauda, arba tai, kad Komisija poveikio vertinimo neatliko. Be to, kiekybiniai įverčiai ne visada pateikiami arba kartais yra neišsamūs, arba kai kuriais atvejais jų trūksta. Jei poveikio vertinimas nėra atliktas, Komisijos tarnybų darbinių dokumentuose ar kituose panašiuose vidaus dokumentuose nurodyti skaičiai į lentelę nėra įtraukti, nes jų oficialiai nėra patvirtinusi Reglamentavimo patikros valdyba.

Dėl skaidrumo priešasčių lentelėje taikomas bendrųjų kaštų ir naudos metodas. Į lentelę įtrauktos visos Komisijos poveikio vertinimuose nurodytos kiekybinės išlaidos, taip pat kokybinė ir kiekybinė nauda arba sutaupyty lėšos. Pagal esamus poveikio vertinimus neįmanoma pateikti vieno grynojo skaičiaus, kadangi nauda dažnai yra kokybinio pobūdžio arba kiekybiškai įvertinta taip, kad atlikti grynuosius skaičiavimus būtų sunku be diskrečių pasirinkimų, kuriuos būtų galima užginčyti. Į lentelę (skiltyje „nauda“) yra įtraukti visi Komisijos poveikio vertinimuose nurodyti kiekybiniai sutaupyty išlaidų įverčiai. Jei lentelėje nėra nurodytas dėl konkretaus dokumento sutaupyty lėšų įvertis, tai reiškia, kad jis nebuvo pateiktas Komisijos poveikio vertinime.

Reikėtų pabrėžti, kad Komisijos poveikio vertinimuose agregavus kelerių metų pasikartojančias išlaidas, šios išlaidos lentelėje yra paskirstytos atitinkamiems metams išvedus paprastą vidurkį, nes „pasikartojančios“ Komisijos poveikio vertinimuose paprastai reiškia metinį dažnumą. Tačiau šia korekcija neatsižvelgiama į tai, kad „pasikartojančios“, priklausomai nuo konkretaus poveikio vertinimo, gali reikšti kitą apibrėžtą intervalą. Siekiant didesnio skaidrumo, pasirinktas ne labiau su konkrečiu atveju susijęs metodas, o paprastas metodas.

¹ Paprastai Komisija atlieka pasiūlymų, kurie, kaip tikimasi, turės didelį ekonominį poveikį, poveikį aplinkai arba socialinį poveikį, poveikio vertinimus. Tačiau esama išimčių, daugiausia dėl skubos priešasčių. Tokiais atvejais vietoj to bus rengiamas Komisijos tarnybų darbinis dokumentas.

Siekdama skaidrumo, pirmininkaujanti Danija susilaikė nuo tolesnio skaičių, paimtų iš Komisijos poveikio vertinimų, koregavimo, net jei dėl to galėtų padidėti tikslumas. Pavyzdžiui, visi lentelėje pateikti skaičiai yra išreikšti poveikio vertinimuose nurodytomis einamosiomis, o ne palyginamosiomis kainomis, kuriomis atsižvelgiama į infliaciją, kadangi dėl to reikėtų koreguoti skaičius remiantis įvairiomis prielaidomis, kurios galėtų būti ginčijamos ir kvestionuojamos. Be to, Komisijos poveikio vertinimuose nurodomos vienkartinės išlaidos lentelėje nėra nei anualizuotos, nei diskontuotos dėl to, kad tam reikėtų koreguoti skaičius remiantis ginčytinomis prielaidomis, ir dėl to nukentėtų skaidrumas. Reikėtų pabrėžti, kad pasirinkus bet kurį iš šių dviejų metodų, išlaidos bus nepakankamai įvertintos.

Galiausiai pažymėtina, kad skaičiai apžvalginėje lentelėje pasižymi ribotumu. Komisijos individualūs poveikio vertinimai yra grindžiami įvairiomis prielaidomis, įskaitant atskaitos scenarijus, metodus, duomenis ir gerovės matavimus. Todėl gali būti, kad atskirų skaičių neįmanoma tiesiogiai palyginti, o kai kuriais atvejais įvairių poveikių kiekybinis įvertinimas gali būti netikslus, nepatikimas ar neišsamus. Be to, kai kurių naudos kategorijų vertė gali būti pakankamai didelė, tačiau jos kiekybiškai įvertinti neįmanoma, todėl ji nėra nurodyta. Be to, tarp atskirų teisės aktų gali būti sąveikinis poveikis. Taip pat reikėtų pažymėti, kad įgyvendinimas nacionaliniu lygmeniu (perteklinis reglamentavimas) galėtų lemti galimai didesnes išlaidas ir prisidėti prie susiskaidymo. Nepaisant šio ribotumo, šie skaičiai suteikia bendrą šiuo metu rengiamų ES teisės aktų poveikio išlaidoms vaizdą, nors jų ir negalima vertinti atskirai nuo naudos, kurią duotų atitinkami pasiūlymai.

1 lentelė. A priede taikoma metodika

Dalykas	Darbo su duomenimis apimtis	Į ką atkreipti dėmesį
1. Taikomi teisės aktai	Reglamentai ir direktyvos.	Visi pasiūlymai, dėl kurių deramasi Taryboje arba kurių atveju priimti Tarybos įgaliojimai, Nuolatinių atstovų komiteto priimti trišaliams dialogams. Apima visus iki 2025 m. spalio 8 d. nagrinėjamus dokumentus (pastaba: <i>Dirvožemio stebėsenos teisės aktas</i> , dėl kurio EP susitarė spalio 23 d., yra išbrauktas).
	Neapima sprendimų, rekomendacijų, nuomonių arba deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų.	Deleguotieji arba įgyvendinimo aktai neįtraukiami, nes prie jų retai pridami poveikio vertinimai (PV). Remiantis Tarybos 2023 m. metine poveikio vertinimo ataskaita, toks vertinimas atliktas dėl 0,5 % deleguotųjų aktų. Kai kuriais atvejais deleguotieji aktai gali gerokai padidinti išlaidas ir (arba) našta.
2. Aktualumas	a) Teisės aktai, dėl kurių deramasi Taryboje.	Pasiūlymai negali būti priimti, jei jiems nepakankamai pritariama, net tuo atveju, jei Komisija pasiūlymo neatsiima.
	b) Teisės aktai, dėl kurių suteikti Tarybos įgaliojimai.	
3. Įtrauktos ekonominės pasekmės	a) Pasikartojančios ir vienkartinės tiesioginės administracinės ir prisitaikymo išlaidos, taip pat tiesioginė nauda ir (jei yra) tiesioginės sutaupytos lėšos.	Paimta iš Komisijos poveikio vertinimo minimaliai pakoregavus duomenis. Naudą, sutaupytas lėšas ir išlaidas sunku išreikšti grynuoju ekonomines pasekmes nurodančiu skaičiumi, nes dažnai nenurodoma, ar nauda, sutaupytos lėšos ir išlaidos yra pasikartojančios ar vienkartinės ir ar jos daro poveikį įmonėms arba valdžios institucijoms.
	b) Iš poveikio vertinimų, paprastai rengiamų teikiant pasiūlymus, paimti įverčiai. Poveikio vertinimai kartais vėliau atnaujinami, atsižvelgiant į pakeitimus, tačiau tai pasitaiko retai.	Faktiniai skaičiai gali skirtis nuo nurodytųjų pirminiame pasiūlyme. Jeigu bus parengtas ir taikomas naujas metodas, kuriuo būtų atsižvelgiama į esminius pakeitimus, duomenis bus galima atitinkamai pakoreguoti.
	c) Remiantis poveikio vertinimuose nurodyta tinkamiausia (arba vienintele) galimybe.	Europos Parlamentas ir Taryba gali būti susiderėję dėl vieno iš kitų sprendimų arba visiškai kitokio sprendimo.
	d) Duomenys apima tik tiesiogines išlaidas, sutaupytas lėšas ir naudą, o ne netiesioginius duomenis. Jei numatomas išlaidų intervalas, jis nurodomas pateikiant duomenis (žr. A priedą).	
4. Išlaidų rūšys	a) Nacionalinių biudžetų atveju naudojamos visos bendrosios išlaidos, t. y. visų 27 valstybių narių išlaidos.	Poveikis valstybėms narėms bus skirtingas, priklausomai nuo tokių veiksmų kaip dydis ar esama politika.
	b) Agreguojamos visų ES valstybių narių išlaidos. Jei nenurodyta, kad „paslaugų teikėjų“ išlaidos yra susijusios su valdžios institucijomis, jos skaičiuojamos kaip įmonių išlaidos.	
5. A priedo paaiškinimas	0 = atliktas vertinimas, pasiūlymas neturėtų turėti ekonominių pasekmių.	
	> 0 = atliktas vertinimas, dėl pasiūlymo turėtų būti patiriamos išlaidos, kurios nėra kiekybiškai įvertinamos.	
	„-“ = vertinimas neatliktas.	
Bendra pastaba	Išlaidos apima minimalų įgyvendinimą. Kalbant apie direktyvas, valstybės narės gali jas įgyvendindamos daugiau, nei numatyta.	